

kolektiv autorů

Seznam a definice

výkonů drogových služeb

Seznam a definice

výkonů drogových služeb

Koordinátor projektu/ Mgr. Lenka Miovská

Členové pracovních skupin

a autorský kolektiv/

MUDr. David Adameček

MUDr. Jan Bečka

RNDr. Alena Beránková

PhDr. Dana Dobiášová

MUDr. Jiří Dolák

MUDr. Petra Exnerová

Mgr. Petr Flaks

MUDr. et PhDr. Kamil Kalina, CSc.

Mgr. Renáta Kraftová

Mgr. Aleš Kuda

PhDr. Jiří Libra

MUDr. Jakub Minařík

Mgr. Lenka Miovská

Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.

MUDr. Viktor Mravčík

PaedDr. Jiří Pilař

Mgr. Ondřej Počarovský

MUDr. Petr Popov

Mgr. Jiří Richter

PhDr. Lenka Skácelová

Mgr. Vladimír Sklenář

Mgr. Jiří Staníček

Bc. Olga Škvařilová

Mgr. Barbora Trapková

Mgr. Jiří Valnoha

Mgr. Martin Žarský

Seznam a definice výkonů drogových služeb

Text byl redakčně upraven sekretariátem
Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

Odborná redaktorka/ Mgr. Alena Trojáčková

ÚVOD	8
1 DEFINICE POJMŮ	10
1/1 Výkony	11
1/1/1 Průřezové výkony	11
1/1/2 Specifické výkony	11
1/2 Seznamy výkonů pro drogové služby se schváleným standardem odborné způsobilosti	12
1/2/1 Detoxifikace (ústavní)	12
1/2/2 Terénní programy	12
1/2/3 Kontaktní a poradenské služby	12
1/2/4 Ambulantní léčba	13
1/2/5 Stacionární programy	13
1/2/6 Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba	13
1/2/7 Rezidenční péče v terapeutických komunitách	14
1/2/8 Ambulantní doléčovací programy	14
1/2/9 Substituční léčba	14
1/2/10 Programy primární prevence	15
1/3 Seznamy výkonů pro drogové služby bez schváleného standardu odborné způsobilosti	15
1/3/1 Drogové služby ve vězení	15
1/3/2 Víceúčelové drogové služby (drogové agentury)	15
1/4 Odbornosti pracovníků a jejich zařazení	16
2 SEZNAM VÝKONŮ	18
2/1 Beseda	20
2/2 Dlouhodobý/komplexní program primární prevence	21
2/3 Edukativní program	22
2/4 Hygienický servis	23
2/5 Chráněná práce/podporované zaměstnání	24
2/6 Individuální poradenství	25
2/7 Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	26
2/8 Individuální psychoterapie	27
2/9 Informační servis	28
2/10 Interaktivní seminář	29
2/11 Intervence v prostředí zábavy	30
2/12 Jiné odborné vyšetření	31
2/13 Komponovaný preventivní program	32
2/14 Kontaktní práce	33
2/15 Korespondenční práce	34
2/16 Krizová intervence	35
2/17 Krizová intervence po telefonu a internetu	36
2/18 Kvalitativní analýza tablet syntetických drog	37
2/19 Odběry biologického materiálu	38

2/20	Orientační test z moči	39
2/21	Potravinový servis	40
2/22	Práce s rodinou	41
2/23	Pracovní terapie	42
2/24	Program primární prevence pro rizikové skupiny	43
2/25	Program včasné intervence	44
2/26	Přednáška	45
2/27	Psychiatrické vyšetření	46
2/28	Psychologické vyšetření	47
2/29	Rekvalifikace	48
2/30	Rodinná terapie	49
2/31	Sekundární výměnný program	50
2/32	Skupinová psychoterapie	51
2/33	Skupinová terapie a poradenství	52
2/34	Skupiny pro rodiče a osoby blízké klientovi	53
2/35	Sociální práce	54
2/36	Socioterapie	55
2/37	Somatické vyšetření	56
2/38	Telefonické, písemné a internetové poradenství	57
2/39	Testování infekčních nemocí	58
2/40	Úkony potřebné pro zajištění přímé práce s klientem	59
2/41	Vstupní zhodnocení stavu klienta	60
2/42	Výměnný program	61
2/43	Vzdělávací seminář	62
2/44	Vzdělávání peer aktivistů	63
2/45	Základní zdravotní ošetření	64
2/46	Zátěžové programy	65
2/47	Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby	66
3	SLOVNÍČEK POJMŮ	68
	PŘÍLOHA	70
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	84

ÚVOD

Materiál Seznam a definice výkonů drogových služeb vznikl v rámci projektu „Evaluace a kvalita drogových služeb“ realizovaného sekretariátem Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) v letech 2003–2004¹. Projekt měl za cíl sjednotit a standardizovat způsob hodnocení kvality a efektivity služeb určených (potenciálním) uživatelům drog a jejich blízkým, včetně přípravy jednotného systému výkaznictví těchto služeb.

V rámci projektu byl sestaven seznam výkonů, které jsou v současnosti poskytovány jednotlivými drogovými službami², a zároveň byly definovány minimální požadavky na provádění těchto výkonů. Seznam výkonů a jejich definice nejsou definitivní, průběžně se budou inovovat a měnit v závislosti na potřebách praxe.

Tato publikace je vydávána zejména z toho důvodu, aby podnítila odbornou diskuzi na téma standardizace výkonů v drogových službách a jejich výkaznictví. Na tento proces je třeba nahlížet v kontextu vývoje v oblastech certifikace odborné způsobilosti a systému poskytování dotací z veřejných rozpočtů, zejména státního.

V závěru publikace je proto vložena příloha srovnávající Seznam a definice výkonů drogových služeb s přílohou průběžných a závěrečných zpráv o realizaci programu protidrogové politiky podpořeného v dotačním řízení RVKPP, která vznikla při redakci této publikace. Úprava přílohy průběžných a závěrečných zpráv podle Seznamu a definic výkonů drogových služeb je diskutována.

1 Na přelomu let 2005 a 2006 prošel tento materiál redakčními úpravami sekretariátu RVKPP s následným připomínkovým řízením v pracovní skupině, která se na jeho vzniku podílela.

2 Celkem je v tomto materiálu rozlišeno 12 typů drogových služeb. 10 typů je definováno ve Standardech odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog. Zbýlé 2 typy – drogové služby ve vězení a víceúčelové drogové služby (drogové agentury) – zatím definovány nejsou.

DEFINICE POJMŮ

Pod termínem **výkon** pro potřeby tohoto textu rozumíme časově ohraničenou jednotku práce s klientem. Tato jednotka je definována prostřednictvím pěti základních vlastností. Kromě zmíněného časové rozlišení se jedná o popis procedury (co je klientovi poskytováno), popis požadavků na odbornost provádějící osoby, popis minimálních materiálních požadavků na provedení výkonu a popis místa, kde smí být výkon prováděn (stanovení minimálních požadavků na prostorové nároky potřebné k provedení výkonu). Cílové skupiny, pro které jsou výkony určeny, jsou pro jednotlivé typy drogových služeb definovány v rámci Standardů odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog.

1/1/1 Průřezové výkony

Je-li některý výkon společný většině či dokonce všem typům drogových služeb, hovoříme o tzv. průřezovém výkonu. Těchto výkonů je celkem 24. Zde je jejich abecední seznam:

- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Jiné odborné vyšetření
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Odběry biologického materiálu
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a osoby blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Orientační test z moči

- Testování infekčních nemocí
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

Definice těchto výkonů jsou v kapitole 2.

1/1/2 Specifické výkony

Je definováno 23 specifických výkonů. Charakter těchto výkonů se odvíjí od konkrétních požadavků cílové skupiny klientů, např. požadavků na práh (vstupní kritéria) pro poskytnutí výkonu nebo na prostředí, v němž se klient nachází. Zde je jejich abecední seznam:

- Beseda
- Dlouhodobý/komplexní program primární prevence
- Edukativní program
- Hygienický servis
- Chráněná práce/podporované zaměstnání
- Informační servis
- Interaktivní seminář
- Intervence v prostředí zábavy
- Komponovaný preventivní program
- Kontaktní práce
- Korespondenční práce
- Kvalitativní analýza tablet syntetických drog
- Potravinový servis
- Program primární prevence pro rizikové skupiny
- Program včasné intervence
- Přednáška
- Rekválifikace
- Sekundární výměnný program
- Výměnný program
- Vzdělávací seminář
- Vzdělávání peer aktivistů
- Základní zdravotní ošetření
- Zátěžové programy

Definice těchto výkonů jsou v kapitole 2.

Seznamy výkonů pro drogové služby se schváleným standardem odborné způsobilosti

Pro každý z 10 typů drogových služeb byl sestaven seznam výkonů, které mohou být v rámci konkrétní služby poskytovány.

1/2/1 Detoxifikace (ústavní)

- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Informační servis
- Jiné odborné vyšetření
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Základní zdravotní ošetření
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

1/2/2 Terénní programy

- Individuální poradenství
- Informační servis
- Intervence v prostředí zábavy
- Kontaktní práce
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Kvalitativní analýza tablet syntetických drog

- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Potravinový servis
- Sekundární výměnný program
- Sociální práce
- Testování infekčních nemocí
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Výměnný program
- Základní zdravotní ošetření
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

1/2/3 Kontaktní a poradenské služby

- Hygienický servis
- Chráněná práce/podporované zaměstnání
- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Informační servis
- Intervence v prostředí zábavy
- Jiné odborné vyšetření
- Kontaktní práce
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Kvalitativní analýza tablet syntetických drog
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Potravinový servis
- Práce s rodinou
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Sekundární výměnný program
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta

- Výměnný program
- Základní zdravotní ošetření
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

1/2/4 Ambulantní léčba

- Chráněná práce/podporované zaměstnání
- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Informační servis
- Jiné odborné vyšetření
- Korespondenční práce
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Program včasné intervence
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Základní zdravotní ošetření
- Zátěžové programy
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

1/2/5 Stacionární programy

- Chráněná práce/podporované zaměstnání
- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Informační servis
- Jiné odborné vyšetření

- Korespondenční práce
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Program včasné intervence
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Základní zdravotní ošetření
- Zátěžové programy
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

1/2/6 Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba

- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Informační servis
- Jiné odborné vyšetření
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce

- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Zátěžové programy
- Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby

1/2/7 Rezidenční péče v terapeutických komunitách

- Chráněná práce/podporované zaměstnání
- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Jiné odborné vyšetření
- Krizová intervence
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rekvifikace
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Zátěžové programy
- Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby

1/2/8 Ambulantní doléčovací programy

- Chráněná práce/podporované zaměstnání
- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Informační servis

- Jiné odborné vyšetření
- Korespondenční práce
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rekvifikace
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Zátěžové programy
- Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby

1/2/9 Substituční léčba

- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Informační servis
- Jiné odborné vyšetření
- Krizová intervence
- Krizová intervence po telefonu a internetu
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rodinná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké klientovi
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření

- Telefonické, písemné a internetové poradenství
 - Testování infekčních nemocí
 - Vstupní zhodnocení stavu klienta
 - Základní zdravotní ošetření
 - Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby
- 1/2/10 Programy primární prevence**
- Beseda
 - Dlouhodobý/komplexní program primární prevence
 - Edukativní program
 - Individuální poradenství
 - Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
 - Informační servis
- Interaktivní seminář
 - Komponovaný preventivní program
 - Vzdělávání peer aktivistů
 - Program primární prevence pro rizikové skupiny
 - Program včasné intervence
 - Přednáška
 - Telefonické, písemné a internetové poradenství
 - Vstupní zhodnocení stavu klienta
 - Vzdělávací seminář
 - Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

1/3

Seznamy výkonů pro drogové služby bez schváleného standardu odborné způsobilosti

Následující dva typy služeb nejsou (zatím) definovány Standardy odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog; standardy pro tyto služby se připravují, nebo se o jejich vzniku uvažuje. Protože se však jedná o specifický typ služby v prvním případě a o diskutovaný koncept agentury poskytující více typů služeb v případě druhém, byl seznam výkonů s jejich definicemi vytvořen.

1/3/1 Drogové služby ve vězení

- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Individuální psychoterapie
- Informační servis
- Interaktivní seminář
- Jiné odborné vyšetření
- Korespondenční práce
- Krizová intervence
- Práce s rodinou
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké
- Sociální práce

- Socioterapie
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Vzdělávací seminář
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

1/3/2 Víceúčelové drogové služby (drogové agentury)

- Beseda
- Dlouhodobý/komplexní program primární prevence
- Edukativní program
- Hygienický servis
- Chráněná práce/podporované zaměstnání
- Individuální poradenství
- Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům
- Informační servis
- Interaktivní seminář
- Kontaktní práce
- Intervence v prostředí zábavy

- Korespondenční práce
- Krizová intervence
- Kvalitativní analýza tablet syntetických drog
- Odběry biologického materiálu
- Orientační test z moči
- Vzdělávání peer aktivistů
- Potravinový servis
- Práce s rodinou
- Pracovní terapie
- Program primární prevence pro rizikové skupiny
- Program včasné intervence
- Přednáška
- Psychiatrické vyšetření
- Psychologické vyšetření
- Rodinná terapie
- Sekundární výměnný program
- Skupinová psychoterapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Skupiny pro rodiče a blízké
- Sociální práce
- Socioterapie
- Somatické vyšetření
- Telefonické, písemné a internetové poradenství
- Testování infekčních nemocí
- Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem
- Vstupní zhodnocení stavu klienta
- Výměnný program
- Vzdělávací seminář
- Základní zdravotní ošetření
- Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby

Pro potřeby tohoto materiálu byl zaveden termín *odborný adiktologický pracovník*³. Byly definovány tyto úrovně odbornosti:

a) Nižší odborný adiktologický pracovník

Je to pracovník po absolvování učebního oboru nebo s ukončeným středoškolským vzděláním bez maturity a s příslušným pracovním zařazením (např. výuční list v oboru truhlář pro výkon pracovní terapie ve truhlárně).

b) Odborný adiktologický pracovník

Je to pracovník s ukončeným středoškolským vzděláním s maturitou v oborech zaměřených na práci s lidmi a s příslušným pracovním zařazením (např. střední pedagogická škola pro výkon výchovné, vzdělávací či jiných forem socioterapeutické práce).

c) Vyšší odborný adiktologický pracovník

Je to pracovník s ukončeným vysokoškolským (bakalářským nebo magisterským), případně vyšším odborným vzděláním v oborech zaměře-

ných na práci s lidmi a s příslušným pracovním zařazením. Dalším doporučeným vzděláním je též výcvik v komunikaci či terapeutický výcvik (po absolvování alespoň cca 40–80 hodin).

d) Vyšší odborný adiktologický pracovník: specialista

Je to pracovník s ukončeným vysokoškolským vzděláním v oborech zaměřených na práci s lidmi a s příslušným pracovním zařazením. Současně má pro výkon své práce další speciální vzdělání (např. akreditovaný psychoterapeutický výcvik pro výkon psychoterapie, speciální kurz managementu pro práci v managementu apod.).

Pro každou úroveň odbornosti se doporučuje absolvování kurzů zaměřených na práci s uživateli drog, např. akreditovaný kurz první pomoci, kurz krizové intervence, kurz v oblasti základních informací o drogách a jejich uživatelích (multidisciplinární kurz v minimálním rozsahu 150 hodin)⁴ a další vhodné kurzy podle aktuální potřeby

³ V současnosti není odbornost adiktologa zařazena do katalogu prací.

⁴ Podobné kurzy zajišťuje Sdružení Podané ruce a IPVZ Praha; jejich kurikula jsou vzájemně harmonizována.

a nabídky. Kurzy mohou být nahrazeny odpovídající délkou praxe v oblasti drogových služeb.

Jsou-li na odbornost pracovníků u daného výkonu stanoveny další nároky převyšující tento základní rámec, jsou uvedeny přímo v definici daného výkonu.

U některých výkonů je vyžadována supervize, případně dohled. *Supervize* je prováděna externím vysokoškolsky vzdělaným pracovníkem (nejméně magisterského stupně) v oborech lékař, psycholog, speciální pedagog, pedagog, sociální pracovník nebo v příbuzných oborech, který má ukončený psychoterapeutický výcvik, vzdělávání v supervizi a alespoň pětiletou praxi v drogových službách. Supervize je prováděna nejméně 1x měsíčně v rozsahu alespoň 2,5 hodiny. *Dohledem* pracovníka se rozumí průběžné odborné vedení oprávněným pracovníkem, který v daném zařízení/programu pracuje a je za průběh výkonu zodpovědný.

SEZNAM VÝKONŮ

V této kapitole jsou v abecedním pořadí popsány všechny výkony poskytované ve všech typech drogových služeb (bez ohledu na to, zda jde o specifické či průřezové výkony). Definice každého výkonu se skládá z následujících prvků:

- a) **Kód výkonu** je složen z písmene a dvoumístného čísla. Písmeno určuje požadovanou minimální odbornost pracovníka, který smí výkon provést (škála A, B, C)⁵; číslo má pořadový charakter.
- b) **Název výkonu.**
- c) **Požadavek na odbornost** zakotvuje minimální (popřípadě doporučenou) úroveň kvalifikace pracovníka, který je oprávněn k poskytování daného výkonu.
- d) **Popis procedury (obsah výkonu)** uvádí v obecné rovině postup, jakým by měl být výkon proveden, či krátce specifikuje, v čem výkon spočívá. Je tedy popsána činnost pracovníka při poskytování tohoto výkonu.
- e) **Vymezení vnějších podmínek** stanovuje minimální požadavky na prostředí nebo místo, kde má být výkon proveden (např. pracovna

s příslušnými parametry pro provedení skupinové terapie).

- f) **Popis potřebného materiálu** specifikuje minimální požadavky na materiální vybavení nutné k danému výkonu.
- g) **Vymezení rozsahu** definuje minimální doporučenou dobu trvání jedné jednotky daného výkonu (vychází se ze zdravotnického sazebníku a z praktických zkušeností). Při překročení doby trvání výkonu, ať již z důvodu aktuální potřeby (např. nutnost provést delší garantovaný pohovor) nebo je v daném zařízení úzus provádět výkon v delším rozsahu (např. skupinovou terapii), se jedná o více jednotek výkonů. Např. pokud má výkon stanovený rozsah 20 minut a jeho provedení trvalo 50 minut, jedná se o 2 výkony, od 60 minut se jedná o 3 výkony atd. U některých výkonů dlouhodobějšího charakteru je vymezena rovněž minimální celková doba pro poskytování daného výkonu jednotlivým klientům, případně minimální počet jednotek výkonu poskytovaných v určitém časovém období.

5 A – vyšší odborný adiktologický pracovník (specialista), B – odborný adiktologický pracovník, C – nižší odborný adiktologický pracovník

2 / 1

Beseda

Kód výkonu:	A01
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 3 roky. Pracovník s kratší délkou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.
Popis procedury (obsah výkonu):	Forma jednorázových primárně-preventivních aktivit (případně bývá řazena do série besed nebo do víceletých programů). Lektor rozhovorem s posluchači zjišťuje jejich znalosti, názory a postoje a podle jejich úrovně se zaměřuje na konkrétní témata, odpovídá na dotazy a dává prostor pro vyjádření jednotlivých osob ve skupině.
Vymezení vnějších podmínek:	Doporučený maximální počet osob ve skupině je 30. Doporučena je školní třída, vhodnější je však prostor klubového charakteru (společenská místnost apod.).
Popis potřebného materiálu:	Nejsou nutné žádné speciální pomůcky. V případě výkladu jsou doporučeny pomůcky zvyšující názornost (fotografie, napodobeniny atd.).
Vymezení rozsahu:	45 minut
Poznámka:	–

2 / 2

Dlouhodobý/komplexní program

primární prevence

Kód výkonu:	A02
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 3 roky. Pracovník s kratší délkou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.
Popis procedury (obsah výkonu):	Kontinuální, komplexní a interaktivní program, jehož součástí je jak problematika návykových látek (informace o účincích a rizicích, zdravotních a sociálních důsledcích spojených s užíváním drog atd.), tak také rozvoj sociálních dovedností, především navazování zdravých vztahů mimo rodinu, schopnost čelit sociálnímu tlaku, rozhodovací dovednosti, schopnost efektivně řešit konflikty apod. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> – vzdělávání lektorů primární prevence, – blok primární prevence (zahrnuje diskusi, přednášku, relaxační techniky, aktivní sociální učení apod.), – konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna apod.), – distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek:	Stabilní organizační, technické a odborné zázemí pro lektory primární prevence. Maximální počet osob v cílové skupině je 30.
Popis potřebného materiálu:	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu:	Jedna jednotka je 45 minut. Kontinuální a průběžná práce min. 24 měsíců. Celkový objem přímé práce s cílovou skupinou je min. 4 jednotky/rok.
Poznámka:	Náročnost programu vyžaduje kontinuální supervizi programu jako celku. Program musí mít zpracován vlastní metodický manuál.

Kód výkonu:	A03
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.
Popis procedury (obsah výkonu):	Ucelený vzdělávací program zahrnující teoretickou přípravu a základní informace z oblasti drogové problematiky, případně prohlubování získaných znalostí, předávání aktuálních informací a nácvik praktických dovedností. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> – vzdělávací lekce (zahrnují např. přednášky, diskuse, řešení modelových situací apod.), – informační servis (internet, odborná knihovna, telefonní informační servis), – distribuce informačních materiálů, – odborná stáž.
Vymezení vnějších podmínek:	Stabilní organizační a technické zázemí. Maximální počet frekventantů edukativního programu je 30. Program se doporučuje provádět v jiné místnosti, než ve školní třídě. Vhodná je klubovna, společenská místnost apod.
Popis potřebného materiálu:	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu:	Jedna jednotka je 45 minut. Minimální rozsah celého edukativního programu: 30 jednotek (doporučeno je 40 jednotek/pololetí či semestr).
Poznámka:	Musí být stanovena osoba zodpovědná za koordinaci celého edukativního programu a osoba zajišťující jeho odbornou garanci.

2 / 4

Hygienický servis

Kód výkonu:	C04
Požadavek na odbornost:	Nižší adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. S kratší praxí je třeba výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka. Dobrovolníci, samospráva klientů apod. smí výkon provádět pouze pod dohledem nižšího adiktologického pracovníka s délkou praxe min. 1 rok nebo odborného adiktologického pracovníka.
Popis procedury (obsah výkonu):	Cílem výkonu je pomoci obnovovat základní hygienické návyky klientů. Výkonem je: <ul style="list-style-type: none"> – poskytnutí prostředků pro využití sprchy (umývárny) – použití WC a omytí rukou je nedílnou součástí hygienických pravidel provozu prostor K-centra, nelze je samo o sobě vykazovat jako hygienický servis, – poskytnutí možnosti základní hygieny (WC, sprcha), – poskytování obnošeného šatstva, – poskytování možnosti vyprání prádla.
Vymezení vnějších podmínek:	Zázemí odpovídající hygienickým požadavkům a požadavkům na daný typ výkonu: koupelna, umývárna (sprchový kout), pračka a sušárna (popř. sušička), oddělené WC pro ženy a muže.
Popis potřebného materiálu:	Hygienické pomůcky, osušky a ručníky, čisticí prostředky, šatstvo (podle možností zařízení).
Vymezení rozsahu:	20 minut V případě praní prádla je definován speciální režim dle potřeb a možností daného zařízení.
Poznámka:	Doporučujeme v operačním manuálu zakotvit podrobnější popis úkonů spadajících pod tento výkon a specifikovat materiálové a prostorové vybavení, které odpovídá reálným možnostem zařízení.

Kód výkonu:	B05
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník. Pracovní terapeut: nižší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe smí výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka. Typ vzdělání nižšího odborného pracovníka musí odpovídat charakteru výkonu, tj. vzdělání SOU, SOŠ se znalostí technologických postupů výroby, bezpečnosti práce atd.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkon zahrnující činnosti vykonávané v prostředí pracovní dílny či chráněného zaměstnání. Součástí provádění tohoto výkonu je organizační zajištění pracovní příležitosti v chráněném zaměstnání (zahrnuje kontakt s úřadem práce apod.), dále pak uzavření kontraktu s klientem (rozsah a podmínky práce, odměna apod.). Nutnou podmínkou pro provádění tohoto výkonu je zajištění a úzká vazba na poradenské a další související služby. Výkonem jsou: – práce v chráněné dílně, – práce v chráněném zaměstnání, – práce na chráněném místě ⁶ .
Vymezení vnějších podmínek:	Pracoviště musí splňovat základní požadavky vyplývající z norem pro bezpečnost práce (zejména při provozu nebezpečných strojů a zařízení), musí odpovídat hygienickým normám. Na 1 pracovního terapeuta připadá max. počet 12 klientů/den.
Popis potřebného materiálu:	Materiálové požadavky vyplývají z konkrétní činnosti. Zařízení musí mít danou činnost popsanou ve svém operačním manuálu, kde by měly být stanoveny tabulky spotřeby materiálu, např. průměrná spotřeba materiálu na klienta a den, či jinou adekvátní časovou jednotku. Požadavky na materiál dále vycházejí z ekonomicko-technických možností zařízení.
Vymezení rozsahu:	1 klient/1 hodina
Poznámka:	–

⁶ Pracovní místo vytvořené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce.

2 / 6

Individuální poradenství

Kód výkonu:	A06
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník se sebezkušenostním psychotherapeutickým výcvikem (i započatým s min. počtem absolvovaných 80 hodin) nebo po absolvování různých kratších výcviků v celkovém součtu min. 100 hodin. Požadovaná délka praxe je min. 1 rok. Při nesplnění požadavků může být výkon prováděn pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.
Popis procedury (obsah výkonu):	Rozlišujeme tyto základní typy: a) Obecné poradenství, jež se zaměřuje na řešení aktuálních problémů a zvyšování kompetence klienta tyto problémy řešit. b) Strukturované poradenství, jehož cílem je pomoci klientovi efektivněji jednat a dosahovat svých cílů. Probíhá strukturovaně na základě plánu, jež je průběžně modifikován. Jedná se o poradenství s prvky psychoterapie. O průběhu jednotlivých sezení je vedena dokumentace. c) Garantský rozhovor, individuální konzultace klienta s jeho garantem týkající se průběhu naplňování léčebného plánu klienta. Rozhovor je vysoce strukturován, obsahuje méně prvků psychoterapie a je zaměřen spíše prakticky na rozvoj konkrétních schopností a dovedností klienta.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	–

Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům

Kód výkonu:	A07
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník se sebezkušenostním psychologickým výcvikem (i započatým s min. počtem absolvovaných 80 hodin) nebo po absolvování různých kratších výcviků v celkovém součtu min. 100 hodin. Požadovaná délka praxe je min. 1 rok. Při nesplnění požadavků může být výkon prováděn pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.
Popis procedury (obsah výkonu):	Rozlišujeme dva základní typy: a) Obecné poradenství pro rodinného příslušníka či jinou blízkou osobu uživatele drog. Cílem je pomoci zvýšit jejich kompetence při řešení problémů spojených s užíváním drog blízké osoby. b) Strukturované poradenství má za cíl pomoci lépe chápat uživatele drog a pomáhat mu, aby se dokázal efektivněji vyrovnávat s určitým typem konkrétního problému a lépe dokázal dosahovat svých cílů. Probíhá strukturovaně na základě plánu, jenž je průběžně modifikován. Jedná se o poradenství s prvky psychoterapie a o průběhu jednotlivých sezení je vedena dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	–

2 / 8

Individuální psychoterapie

Kód výkonu:	A8
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s akreditovaným psychoterapeutickým výcvikem, splňujícím požadavky Evropského certifikátu pro psychoterapii. Standardně je požadována supervize.
Popis procedury (obsah výkonu):	Systematická individuální psychoterapie prováděná osobou kvalifikovanou pro některý z obecně uznaných psychoterapeutických postupů. Způsob (začátek a ukončení), obsah, rozsah i cíl vycházejí ze zvoleného postupu a odpovídají danému psychoterapeutickému zaměření. Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	–

Kód výkonu:	C9
Požadavek na odbornost:	Nižší adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe smí výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka. Dobrovolníci smí výkon provádět pouze pod dohledem nižšího adiktologického pracovníka s délkou praxe min. 1 rok nebo odborného adiktologického pracovníka.
Popis procedury (obsah výkonu):	Informace jsou podávány výhradně na základě vyjádřeného zájmu klienta. Odpovídají povaze situace, stavu klienta a možnostem pracovníka. Pracovník může poskytnutí určité informace odmítnout, bude-li v rozporu s jeho přesvědčením o vhodnosti dané informace a její užitečnosti pro klienta. Jedná se o informace: <ul style="list-style-type: none"> – o bezpečnějším užívání drog a bezpečnějším sexu, – o zdravotní a sociálně-právní oblasti, – o literatuře pro vzdělávání, – jiné specifické informace, které nelze zařadit do žádné z předcházejících kategorií.
Vymezení vnějších podmínek:	Nejvhodnější je samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Není-li takovýto prostor k dispozici, pak je možné využít kontaktní místnost nebo jinou místnost odpovídající hygienickým požadavkům (velikost, světlo, větrání) a dalším požadavkům (např. dostatečné soukromí pro rozhovor). Informační servis smí být poskytován také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.
Popis potřebného materiálu:	V případě, že je informační servis prováděn kromě ústního sdělení také písemnou formou, pak: literatura, různé typy informačních materiálů (např. zásady bezpečného užívání atd.), propagační materiály (kontakty na pomáhající instituce atd.).
Vymezení rozsahu:	5 minut
Poznámka:	–

2 / 10

Interaktivní seminář

Kód výkonu:	A10
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 3 roky. Pracovník s kratší délkou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně. Navíc se předpokládá specializované vzdělání v primární prevenci (specializovaný kurz) v minimálním rozsahu 80 hodin.
Popis procedury (obsah výkonu):	Většinou jednorázová aktivita, která interaktivní formou zprostředkovává informace o problematice užívání návykových látek, potenciálních sociálních a zdravotních důsledcích souvisejících s užíváním drog a o možnostech, kam se obrátit v případě potíží spojených s užíváním drog. Doporučené (preferované) je však její zařazení do komplexního dlouhodobého programu, nikoli jednorázové provedení bez jakékoli další návaznosti. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> – blok primární prevence (zahrnuje např. diskuzi, řešení modelových situací, relaxační techniky apod.), – distribuce informačních materiálů, – konzultace.
Vymezení vnějších podmínek:	Stabilní organizační a technické zázemí. Doporučený maximální počet frekventantů je 30. Program se doporučuje provádět v jiné místnosti než ve školní třídě. Vhodná je klubovna, společenská místnost atd.
Popis potřebného materiálu:	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, případně výtvarné potřeby apod.
Vymezení rozsahu:	45 minut Doporučeno v bloku 2 × 45 minut.
Poznámka:	–

2 / 1 1

Intervence v prostředí zábavy

Kód výkonu:	B11
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok a s proškolením o taneční scéně a užívání drog na ní. Pracovník s kratší délkou praxe a nižší odborný adiktologický pracovník smí výkon provádět pouze pod dohledem odborného adiktologického pracovníka s potřebnou délkou praxe.
Popis procedury (obsah výkonu):	Jedná se o vytvoření základního pracovního rámce potřebného pro realizaci konkrétní služby, který vychází z aktuální situace klienta a jeho potřeb. Cílem je vytvoření dostatečné vzájemné důvěry a podmínek potřebných pro poskytování dalších služeb. Součástí kontaktní práce je hledání a upevňování hranic komunikace s klientem a kultivování jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb. V rámci výkonu musí být možnost zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> – kontaktní práce na tanečních akcích, – kontakt s promotéry a příprava, – poradenství, – informační servis, – získávání údajů o místní scéně, – mapování rizikového chování klienta.
Vymezení vnějších podmínek:	Práce probíhá v terénu, zpravidla na taneční scéně. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci. Důrazně je doporučeno využít místa dohodnutého s promotérem a pohybovat se na akci pouze v rámci schválených pravidel.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu:	10 minut
Poznámka:	–

2 / 12

Jiné odborné vyšetření

Kód výkonu:	A12
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok a odbornou profilací v příslušném oboru (etopedie, speciální pedagogika atd.). Pracovníci s kratší praxí smí výkon provádět pouze pod dohledem osoby splňující kvalifikační požadavky.
Popis procedury (obsah výkonu):	Jiné odborné vyšetření je prováděno pouze v indikovaných případech a slouží ke zhodnocení stavu klienta z hlediska schopností a výkonů v požadované oblasti. Vyšetření zahrnuje rozhovor s klientem, pozorování klientova chování, analýzu jeho výtvorů, případně dalších relevantních informací. Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace. Výkonem je: <ul style="list-style-type: none"> – etopedické vyšetření, – pedagogické vyšetření, – speciálně-pedagogické vyšetření, – jiné odborné vyšetření.
Vymezení vnějších podmínek:	Pro práci je doporučena samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovní odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Seznam potřebného materiálu vychází z cílů daného vyšetření a musí odpovídat požadavkům daného oboru.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	–

2 / 13

Komponovaný preventivní program

Kód výkonu:	A13
Požadavek na odbornost:	<p>Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 3 roky.</p> <p>Pracovník s kratší délkou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.</p> <p>Navíc se předpokládá specializované vzdělání v primární prevenci (specializovaný kurz) v minimálním rozsahu 80 hodin.</p>
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Jedná se většinou o jednorázový program kombinující uměleckou formu (např. film či divadelní představení s drogovou tematikou) s následnou diskuzí s odborníky v oblasti prevence užívání drog. Tato forma předpokládá aktivní zapojení diváků.</p> <p>Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – videoprojekce, – hudební projekce, – divadelní představení, – diskuze, – distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Stabilní organizační a technické zázemí.</p> <p>Maximální počet frekventantů programu je závislý na technických možnostech a koncepci programu.</p>
Popis potřebného materiálu:	Materiální a technické požadavky jsou závislé na zvolené formě programu.
Vymezení rozsahu:	<p>45 minut</p> <p>Doporučeno v bloku 2 × 45 minut.</p>
Poznámka:	–

2 / 14

Kontaktní práce

Kód výkonu:	B14
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe a nižší odborný adiktologický pracovník smí výkon provádět pouze pod dohledem odborného adiktologického pracovníka s požadovanou délkou praxe.
Popis procedury (obsah výkonu):	Jedná se o vytvoření základního pracovního rámce potřebného pro realizaci konkrétní služby, který vychází z aktuální situace klienta a jeho potřeb. Cílem je vytvoření vzájemné důvěry a podmínek potřebných pro poskytování dalších služeb. Jsou hledány a upevňovány hranice komunikace s klientem a kultivovány jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb. Neoddělitelnou součástí kontaktní práce je i získávání údajů o místní drogové scéně a mapování rizikového chování klienta. Rozlišujeme: a) práci v terénu (kontaktní práci na ulici a mobilní terénní práci), b) práci v kontaktní místnosti.
Vymezení vnějších podmínek:	Kontaktní místnost odpovídá hygienickým požadavkům (velikost: min. 15 m ² , dostatečné osvětlení a větrání). Kontaktní místnost je chráněným prostředím, které má charakter blízký neformálnímu kavárenskému prostředí (podporuje nízkoprahovost programu), ale zároveň má jasně definovaná a transparentní pravidla. Kontaktní práce může být prováděna také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu:	a) 5 minut v terénu b) 10 minut v kontaktní místnosti ⁷
Poznámka:	–

7 Jedná se o dobu strávenou komunikací s klientem.

2 / 15

Korespondenční práce

Kód výkonu:	C15
Požadavek na odbornost:	Nižší adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe smí výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka. Dobrovolníci (případně bývalí uživatelé) smí výkon provádět pouze pod dohledem nižšího adiktologického pracovníka s délkou praxe min. 1 rok nebo odborného adiktologického pracovníka.
Popis procedury (obsah výkonu):	Písemný kontakt s klientem ve vazební věznici a výkonu trestu odnětí svobody v rámci jeho podpory, udržení kontaktu, podání informací, odkazu či zprostředkování kontaktu na jinou instituci.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Papír, obálky, známky. Doporučuje se pro různé typy korespondence vypracovat do operačního manuálu přibližnou normu spotřeby materiálu na klienta.
Vymezení rozsahu:	20 minut
Poznámka:	–

2 / 16

Krizová intervence

Kód výkonu:	B16
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník.
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Diagnosticko-terapeutický přístup přispívající ke zvládnutí psychické krize. Může jít o opakovaná setkání, pozorování chování klienta s důrazem na posouzení aktuálního psychického stavu, rozhovor směřovaný k základní orientaci v příčinách krizového stavu, cílenou intervenci zaměřenou na zvládnutí potíží, diagnosticko-terapeutickou rozvahu atd. Intervence obsahuje také návrh opatření, založení dokumentace (nejednalo-li se o klienta s již založenou dokumentací v daném programu či zařízení).</p> <p>O rozsahu a způsobu provedení intervence se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci, kontrolu a supervizi.</p>
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m². Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. V případě nutnosti (akutní krize) lze provádět kdekoli je to možné, rozhodnutí je na terapeutovi.</p> <p>Krizová intervence může být prováděna také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.</p>
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	-

2 / 17

Krizová intervence po telefonu a internetu

Kód výkonu:	B17
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník. Podmínkou je absolvovaný kurz pro terapeuticko-poradenskou práci po telefonu a prostřednictvím internetu.
Popis procedury (obsah výkonu):	Telefonický rozhovor nebo písemná komunikace prováděná prostřednictvím internetu za účelem poskytnutí krizové intervence (nikoli za účelem poradenského či informačního kontaktu). O rozsahu a způsobu provedení intervence se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci, kontrolu a supervizi.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Technické vybavení musí odpovídat základním požadavkům na tento typ intervence (tj. např. provoz internetového poradenství a informačního servisu atd.). Provozovatel odpovídá za dodržení základních technických parametrů, které tato práce vyžaduje (dostatečná kapacita připojení atd.).
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu:	10 minut
Poznámka:	–

2 / 18

Kvalitativní analýza tablet syntetických drog

Kód výkonu:	B18
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok a s řádným proškolením v zacházení s testovací sadou a ve znalostech taneční scény.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkon zahrnuje přípravný kontakt s promotéry, základní informační servis (informace o síti služeb, principy harm reduction na taneční scéně atd.), poradenství a provedení orientační analýzy obsahu tablet syntetických drog pomocí schválených reakčních činidel a podle definovaných standardů. Spolu s výsledky testu jsou poskytovány specifické informace vhodné pro uživatele syntetických drog. Součástí výkonu je základní evidence provedených testů.
Vymezení vnějších podmínek:	Práce probíhá přímo v terénu na taneční akci. Důrazně je doporučeno využít místa dohodnutého s promotérem a pohybovat se na scéně pouze v rámci schválených pravidel.
Popis potřebného materiálu:	Set na testování tablet (čínidla Marquis a Mecke), světlo, stůl na chráněném místě, letáky atd.
Vymezení rozsahu:	20 minut
Poznámka:	–

Kód výkonu:	B19
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník. Podmínkou je absolvované proškolení v zacházení s biologickým materiálem. Invazivní zákrok ⁸ (odběr krve) smí provádět pouze zdravotnický pracovník.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkon slouží k získání biologického materiálu, k jeho dalšímu vyšetření a jedná se o provedení: <ul style="list-style-type: none"> – odběru moči, – odběru krve, – odběru slin, – odběru jiného biologického materiálu. <p>Musí být zajištěn transport biologického materiálu do příslušné laboratoře v souladu s předpisy.</p>
Vymezení vnějších podmínek:	Výkon smí být proveden jen v prostorách, které splňují hygienické normy k odběru a nkládání s biologickým materiálem. Zařízení musí mít zajištěnu likvidaci odpadů podle platných hygienických norem.
Popis potřebného materiálu:	Zdravotnický materiál nezbytný k realizaci odběru: odběrový set pro odběr krve, tampóny, dezinfekce, kontejner na použitý infekční materiál, nádoby pro odběr moči.
Vymezení rozsahu:	10 minut
Poznámka:	–

⁸ Podrobněji viz Vyhlášku 440/2000 Sb., kterou se stanovují hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a upravují podmínky zákroků, při nichž je porušována integrita kůže.

2 / 20

Orientační test z moči

Kód výkonu:	B20	
Podvýkony:	Test na přítomnost drog	Těhotenský test
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník. Podmínkou je absolvované proškolení v zacházení s biologickým materiálem a prováděním testu. Pracovník musí znát limity testu a jeho přesnost a být schopen interpretovat správně výsledek.	
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Rozlišujeme dva základní typy orientačních testů z moči:</p> <p>a) Test na přítomnost drog a jejich metabolitů v moči, jehož cílem je průběžná kontrola abstinence. Po odečtu hodnot (např. míry zabarvení testovacího proužku) provede pracovník vyhodnocení a interpretaci výsledku. Následně vloží zápis o provedení kontrolního testu moči do dokumentace klienta.</p> <p>b) Těhotenský test, v jehož případě nabídne pracovník po odečtu výsledku buď další relevantní služby (v případě pozitivního výsledku), nebo poučení o možnostech plánovaného rodičovství (v případě negativního výsledku).</p> <p>Neoddělitelnou součástí testování je předtestové poradenství, předání informací o průběhu a limitech prováděného testu, odběr moči, samotné provedení testu a potestové poradenství.</p>	
Vymezení vnějších podmínek:	Test smí být proveden výhradně se souhlasem klienta za dodržení všech hygienických norem pro tento způsob práce s biologickým materiálem, včetně zásad bezpečnosti práce a etických norem.	
Popis potřebného materiálu:	Zdravotnický materiál nezbytný k realizaci odběru a provedení testu (např. nádoby pro odběr moči, testovací sada).	
Vymezení rozsahu:	20 minut	
Poznámka:	–	

2 / 21

Potravinový servis

Kód výkonu:	C21
Požadavek na odbornost:	Nižší adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe smí výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka. Dobrovolníci (případně bývalí uživatelé) a samospráva klientů smí výkon provádět pouze pod dohledem nižšího adiktologického pracovníka s délkou praxe min. 1 rok nebo odborného adiktologického pracovníka.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkonem je: – Poskytnutí potravin a nápojů, které jsou součástí nabídky K-centra (nezávisle na finanční účasti konzumenta), ke konzumaci v prostorách zařízení. – Výdej vitaminů spojený s instrukcí k jejich užití, bez ohledu na to, zda dojde ke konzumaci v prostorách K-centra. Program je zaměřen na celkovou zdravotní a také částečně sociální pomoc a rehabilitaci. Nabídkou základních potravin a vitaminů je částečně sníženo zdravotní a sociální poškození klientů. Je vedena evidence vydaných potravin a vitaminů.
Vymezení vnějších podmínek:	V rámci kontaktní místnosti je zřízen kuchyňský kout podle základních hygienických norem (velikost, světlo, větrání). V operačním manuálu je třeba zakotvit, které druhy potravin, v jaké úpravě a v jaké normě na osobu smějí být podávány. Přechovávání, příprava a výdej potravin nesmí být v konfliktu s hygienickými normami.
Popis potřebného materiálu:	Vaříč, rychlovarná konvice, kávovar, chladnička. Oddělené nádobí (pouze pro užití klientem). Jednorázové nádobí (kelímky, misky, příbory). Jednotlivě balené potraviny a nápoje, vitamíny. V operačním manuálu doporučujeme specifikovat dávku vydaných (spotřebovaných) surovin a materiálu na osobu a den.
Vymezení rozsahu:	20 minut
Poznámka:	–

2 / 22

Práce s rodinou

Kód výkonu:	A22
Požadavek na odbornost:	<p>Vyšší odborný adiktologický pracovník se sebezkušenostním psychoterapeutickým výcvikem (i započatým s min. počtem absolvovaných 80 hodin) nebo po absolvování různých kratších výcviků v celkovém součtu min. 100 hodin. Doporučená je orientace výcviku na práci s rodinami. Požadovaná délka praxe je min. 1 rok.</p> <p>Při nesplnění požadavků, může být výkon prováděn pouze pod dohledem odpovědného pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.</p>
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Aktivita zaměřená na podporu rodinného systému klienta a ozdravení vztahů, jež byly zatíženy užíváním drog. Jedná se o různé formy poradenství a edukace, jež mají napomoci podpoře navozených změn u klienta. Práce s rodinou zahrnuje konzultace s rodinnými příslušníky uživatele a s jeho blízkými, a to jednotlivě, s rodinou či její částí včetně přítomného uživatele nebo s rodiči.</p> <p>Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým.</p> <p>Výkonem je:</p> <ul style="list-style-type: none"> – párové poradenství, – rodinné poradenství.
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 15 m². Podmínkou je přímé osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.</p>
Popis potřebného materiálu:	<p>Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, materiálové požadavky se přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.</p>
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	–

Kód výkonu:	C23
Požadavek na odbornost:	Nižší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe smí výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka. Typ vzdělání nižšího odborného pracovníka musí odpovídat charakteru výkonu, tj. vzdělání SOU, SOŠ se znalostí technologických postupů výroby, bezpečnosti práce atd.
Popis procedury (obsah výkonu):	Aktivita zaměřená na nácvik dovedností, pracovních návyků, odpovědnosti a soběstačnosti klienta. Je součástí strukturovaného programu léčebného zařízení. Smysl a způsob provádění pracovní terapie je zakotven v léčebném programu a je popsán v operačním manuálu zařízení. Pracovní terapie zahrnuje široké pole pracovních činností nejčastěji zaměřených na provoz a údržbu zařízení, práci v chráněných dílnách atd. Cílem aktivit je větší schopnost uplatnění klienta na trhu práce.
Vymezení vnějších podmínek:	Pracoviště musí splňovat základní požadavky vyplývající z norem pro bezpečnost práce (zejména při provozu nebezpečných strojů a zařízení), musí odpovídat hygienickým normám. Velikost a rozvržení prostoru musí odpovídat danému typu činnosti. Na 1 pracovního terapeuta připadá max. 12 klientů. Při práci s nebezpečnými látkami, stroji a zařízeními je nutné stanovit maximální počet osob v souladu s pravidly pro bezpečnost práce.
Popis potřebného materiálu:	Materiálové požadavky vyplývají z konkrétní činnosti. Zařízení musí mít danou činnost popsanou ve svém operačním manuálu, kde by měly být stanoveny tabulky spotřeby materiálu. Požadavky na materiál dále vycházejí z ekonomicko-technických možností zařízení.
Vymezení rozsahu:	1 klient/1 hodina
Poznámka:	–

2 / 24

Program primární prevence pro rizikové skupiny

Kód výkonu:	A24
Požadavek na odbornost:	<p>Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 3 roky.</p> <p>Pracovník s kratší délkou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.</p> <p>U obou se navíc předpokládá specializované vzdělání v primární prevenci (specializovaný kurz) v minimálním rozsahu 80 hodin.</p> <p>Nutná je supervize práce.</p>
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Cílený program primární prevence pro skupiny osob, u kterých je identifikovatelná zvýšená míra rizikových faktorů v chování vzhledem k návykovým látkám, tj. jeví se jako více ohrožené než skupiny jiné. Součástí programu je podpora protidrogových postojů a norem, nabídka pozitivních alternativ pro trávení volného času, rozvoj sociálních dovedností, např. schopnosti čelit sociálnímu tlaku, rozhodovat se, efektivně řešit konflikty apod.</p> <p>Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – blok primární prevence (zahrnuje např. diagnostiku rizikové skupiny, diskuzí, relaxační techniky, aktivní sociální učení apod.), – konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna apod.), – distribuce informačních materiálů, – dramatická výchova (DIFOR).
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Stabilní organizační, technické a odborné zázemí.</p> <p>Maximální počet osob v cílové skupině je 30.</p>
Popis potřebného materiálu:	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu:	<p>Jedna jednotka je 45 minut.</p> <p>Doporučuje se dlouhodobá, kontinuální práce, min. 3 bloky po 90 minutách (2 × 45 minut).</p>
Poznámka:	Vhodná je vazba na nízkoprahové kluby a návaznost na další programy, zejména volnočasové.

Kód výkonu:	A25
Požadavek na odbornost:	<p>Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 3 roky.</p> <p>Pracovník s kratší dobou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.</p> <p>U obou se navíc předpokládá specializované vzdělání v primární prevenci (specializovaný kurz) v minimálním rozsahu 80 hodin.</p> <p>Nutná je supervize práce.</p>
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Cílený program primární prevence pro vyhledávání a práci s jedinci, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik závislosti nebo jiných problémů souvisejících s užíváním návykových látek. Součástí programu je podpora protidrogových postojů a norem, nabídka pozitivních alternativ pro trávení volného času, rozvoj komunikačních dovedností, zvyšování sebedůvěry, nácvik sociálních dovedností, schopnost čelit tlaku rizikových vrstevníků, rozvoj schopnosti spolupracovat apod. V rámci programu dochází k mapování rizikového chování klienta.</p> <p>Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – blok primární prevence/klubová setkání (zahrnuje např. diskusi, relaxační techniky, aktivní sociální učení, volnočasové aktivity apod.), – konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna apod.), – distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Stabilní organizační, technické a odborné zázemí.</p> <p>Maximální počet osob v cílové skupině je 15.</p> <p>Supervize práce s rizikovými skupinami.</p>
Popis potřebného materiálu:	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu:	<p>Jedna jednotka je 45 minut.</p> <p>Doporučují se pravidelná setkání (optimálně 2 x 45 minut) 1x týdně po dobu min. 6 měsíců.</p>
Poznámka:	–

2 / 26

Přednáška

Kód výkonu:	A26
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší dobou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod dohledem pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně. Navíc se předpokládá specializované vzdělání v primární prevenci (specializovaný kurz) v minimálním rozsahu 40 hodin.
Popis procedury (obsah výkonu):	Jednorázová aktivita (odborný výklad) ryze informačního charakteru, která nepředpokládá výraznější aktivní zapojení cílové skupiny (omezuje se spíše na dotazy apod.), zaměřená na konkrétní téma (např. přehled návykových látek, jejich účinky a rizika, legislativní aspekty v souvislosti s drogovou problematikou apod.).
Vymezení vnějších podmínek:	Maximální počet osob ve skupině je 60 (doporučuje se však nepřekračovat počet 30 osob). Doporučená je školní třída, vhodnější je však prostor klubového charakteru (společenská místnost apod.).
Popis potřebného materiálu:	Nejsou nutné žádné speciální pomůcky. V případě výkladu jsou doporučeny pomůcky zvyšující názornost (fotografie, napodobeniny atd.).
Vymezení rozsahu:	45 minut
Poznámka:	Doporučuje se začlenění přednášky do komplexního programu, nikoli její jednorázové provedení.

Kód výkonu:	A27
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník: specialista (lékař s dosaženou psychiatrickou atestací A1).
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Výkon slouží ke zhodnocení duševního stavu klienta, respektive vyloučení duševního onemocnění, stanovení klinické diagnózy nebo stanovení dalšího diagnostického nebo léčebného postupu. Je složen z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozhovoru(-ů) k získání anamnestických dat, – zhodnocení objektivních údajů, – orientačního somatického vyšetření, – popisu duševních funkcí a jejich poruch, – psychopatologického rozboru a syndromologického závěru, – navržení dalšího vyšetřovacího nebo léčebného postupu. <p>Součástí je explorace zaměřená na mezidobí, na vývoj symptomatologie, diagnostická a terapeutická rozvaha a terapeutické zásahy včetně indikované psychoterapie, úprava a změny medikace, stanovení dalšího vyšetřovacího postupu.</p> <p>Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace.</p>
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Provádět lze ve zdravotnickém nebo nezdravotnickém zařízení externím zdravotnickým pracovníkem, léčebném ambulantním, lůžkovém zařízení nebo nízkoprahovém centru.</p> <p>Minimální podmínky tvoří samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m². Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Doporučená je psychiatrická nebo psychologická ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami.</p>
Popis potřebného materiálu:	Základní vyšetřovací pomůcky (fonendoskop, tonometr, neurologické kladívko, vyšetřovací lůžko).
Vymezení rozsahu:	60 minut
Poznámka:	–

2 / 28

Psychologické vyšetření

Kód výkonu:	A28
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník: specialista (psycholog s úspěšně složenou zkouškou odborné způsobilosti pro práci ve zdravotnických zařízeních).
Popis procedury (obsah výkonu):	Psychologické vyšetření je komplexní zkoumání prováděné s cílem zodpovědět specifické otázky týkající se klientova psychického stavu v určitém časovém období nebo predikovat jeho stav v budoucnu. Psychologické vyšetření zahrnuje rozhovor s klientem, pozorování klientova chování, analýzu jeho výtvorů, psychologických nálezů a jiných relevantních zdrojů informací. Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek:	Provádět lze ve zdravotnickém nebo nezdravotnickém zařízení externím zdravotnickým pracovníkem, léčebném ambulantním, lůžkovém zařízení nebo nízkoprahovém centru. Minimální podmínky tvoří samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² (v případě práce s více klienty či rodinnými příslušníky musí velikost místnosti odpovídat počtu osob). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Doporučená je psychiatrická nebo psychologická ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami.
Popis potřebného materiálu:	Potřeby pro psaní a kreslení (malování), testový materiál (manuály, záznamové archy). Testový materiál si psycholog stanovuje sám na základě svých zkušeností a potřeb daného případu.
Vymezení rozsahu:	60 minut
Poznámka:	–

Kód výkonu:	C29
Požadavek na odbornost:	Nižší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe smí výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka. Typ vzdělání nižšího odborného pracovníka musí odpovídat charakteru výkonu, tj. vzdělání SOU, SOŠ se znalostí technologických postupů výroby, bezpečnosti práce atd. Pro vedení rekvalifikačního programu je nutná kvalifikace mistra odborného výcviku (SOU, SOŠ s odborností v příslušném oboru a příslušným pedagogickým vzděláním).
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkon zahrnuje spektrum služeb zaměřených na naučení a vykonávání nové pracovní činnosti/řemesla na základě učebního plánu s cílem zlepšit podmínky uplatnění na trhu práce. V rámci výkonu je poskytováno: <ul style="list-style-type: none"> – vzdělávání, – poradenství.
Vymezení vnějších podmínek:	Pracoviště musí splňovat základní požadavky vyplývající z norem pro bezpečnost práce, musí odpovídat hygienickým normám. Velikost a rozvržení prostoru musí odpovídat danému typu činnosti. Délka rekvalifikace: 4–6 měsíců (podle vzdělání uchazečů). Na 1 mistra odborného výcviku připadá max. 12 klientů/den. Při práci s nebezpečnými látkami, stroji a zařízeními je nutné stanovit maximální počet osob v souladu s pravidly pro bezpečnost práce.
Popis potřebného materiálu:	Materiálové požadavky vyplývají z konkrétní činnosti. Zařízení musí mít danou činnost popsanou ve svém operačním manuálu, kde by měly být stanoveny tabulky spotřeby materiálu, např. stanovena průměrná spotřeba materiálu na klienta a den či jinou adekvátní časovou jednotku. Požadavky na materiál dále vycházejí z ekonomicko-technických možností zařízení.
Vymezení rozsahu:	1 klient/1 hodina
Poznámka:	–

2 / 30

Rodinná terapie

Kód výkonu:	A30
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s akreditovaným psychoterapeutickým výcvikem, splňující požadavky Evropského certifikátu pro psychoterapii. Podmínkou je orientace výcviku na práci s rodinami. Standardně je požadována supervize.
Popis procedury (obsah výkonu):	Aktivity zaměřené na změnu rodinného systému klienta (struktura, komunikace, sdílení problému atd.). Cílem je podpora navozených změn u klienta. Na rozdíl od rodinného poradenství se vyznačuje systematickostí a zásadnějšími intervencemi do rodinného systému i většími požadavky na vzdělání a dovednosti terapeuta. Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 15 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, materiálové požadavky se přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	120 min. ⁹
Poznámka:	–

9 Vychází ze zdravotnické definice skupinové psychoterapie, uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

2 / 31

Sekundární výměnný program

Kód výkonu:	B31
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok.
Popis procedury (obsah výkonu):	Program je zaměřený na realizaci výměnného programu prostřednictvím osob užívajících drogy pohybujících se na drogové scéně mimo dosah služeb terénních programů a K-center. Výkon spočívá v činnosti pověřeného pracovníka, který vede strukturovaný program určený referenčním osobám (tzv. indigenní pracovník) z cílové skupiny. Za referenční osobu v tomto případě považujeme uživatele drog s přirozeným vlivem (respektem) ve své sociální skupině, který je schopný pravidelné spolupráce. Pravidelný kontakt s referenční osobou je zaměřený na poskytnutí materiálu a zároveň na získávání potřebného minima informací o skupině klientů využívající výměnný program. Nedílnou součástí je systematické vzdělávání indigenních terénních pracovníků.
Vymezení vnějších podmínek:	Zázemí odpovídající hygienickým požadavkům a požadavkům na daný typ výkonu. V případě realizace výkonu v terénu je třeba zpracovat zvláštní podmínky.
Popis potřebného materiálu:	Injekční materiál. Standardní harm reduction materiál (bavlněné filtry, voda pro injekční aplikaci, dezinfekční alkoholové polštářky, kyselina askorbová atd.). Jiný harm reduction materiál: alobal, prezervativy, vitamíny či jiný zdravotnický materiál. Pomůcky pro sběr materiálu: mobilní kontejnery, kontejner pro uložení biologického odpadu v KC (větší objemy) atd. Pracovníci jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce vybaveni adekvátními ochrannými pomůckami pro manipulaci s infekčním materiálem (ochranné rukavice, obuv atd.).
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	Doporučuje se zpracovat zásady bezpečnosti práce při zacházení s potenciálně infekčním materiálem.

2 / 32

Skupinová psychoterapie

Kód výkonu:	A32
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník: specialista s akreditovaným psychoterapeutickým výcvikem, splňující požadavky Evropského certifikátu pro psychoterapii. Standardně je požadována supervize.
Popis procedury (obsah výkonu):	Systematická skupinová psychoterapie prováděná osobou kvalifikovanou pro některý z obecně uznaných psychoterapeutických postupů. Způsob (začátek a ukončení), obsah, rozsah i cíl vychází ze zvoleného postupu a odpovídá danému psychoterapeutickému zaměření. Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m ² (v případě účasti většího počtu klientů než 12 je nutné zvolit větší pracovnu). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, materiálové požadavky se přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	120 minut ¹⁰
Poznámka:	–

¹⁰ Vychází ze zdravotnické definice, uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

Kód výkonu:	A33
Požadavek na odbornost:	<p>Vyšší odborný adiktologický pracovník se zkušeností se skupinovou prací (doporučená je např. alespoň půlroční zkušenost v roli ko-terapeuta) a se sebezkušenostním výcvikem (i započatým s min. počtem absolvovaných 80 hodin) nebo po absolvování různých kratších výcviků v celkovém součtu min. 100 hodin.</p> <p>Odborný adiktologický pracovník smí tuto práci provádět pouze pod dohledem odpovědného pracovníka s oprávněním provádět tento výkon samostatně.</p> <p>Standardně je požadována supervize.</p>
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Skupinová práce zaměřená na různé problémové či potenciálně-problémové oblasti života klienta, její součástí je nácvik komunikačních dovedností, zvládnání rolí apod. Nejedná se o systematickou skupinovou psychoterapii, práce má charakter spíše poradensko-edukativního kontaktu s psychotherapeutickými prvky.</p> <p>Výkonem je:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tematická skupina (autobiografická skupina, skupina prevence relapsu atd.), – motivační a interakční skupina, – ranní či večerní komunitní setkání. <p>O průběhu aktivit je vedena podrobná dokumentace.</p>
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m ² (v případě účasti většího počtu osob než 12 je nutné zvolit větší pracovnu). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, materiálové požadavky se přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	120 minut ¹¹
Poznámka:	–

¹¹ Vychází ze zdravotnické definice skupinové psychoterapie, uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

2 / 34

Skupiny pro rodiče a osoby blízké klientovi

Kód výkonu:	A34
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník se zkušeností se skupinovou prací (doporučená je např. alespoň půlroční zkušenost v roli ko-terapeuta) a se sebezkušenostním výcvikem (i započatým s min. počtem absolvovaných 80 hodin) nebo po absolvování různých kratších výcviků v celkovém součtu min. 100 hodin. Standardně je požadována supervize.
Popis procedury (obsah výkonu):	Systematická skupinová práce s rodiči či jinými významnými osobami klienta (rodinní příslušníci, partneři atd.). Cílem práce je podpora rodinného systému klienta. Skupinová práce probíhá formou poradenství, kde je vedle cílené edukace efektivní i moment sdílení zkušeností mezi jednotlivými členy skupiny. Jednotlivé intervence jsou koordinovány s léčebným plánem klienta. O skupinové práci je vedena dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m ² (v případě účasti většího počtu osob než 12 je nutné zvolit větší pracovnu). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál, nejedná-li se o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	120 minut ¹²
Poznámka:	–

12 Vychází ze zdravotnické definice skupinové psychoterapie, uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

Kód výkonu:	B35
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s profilací v oblasti sociální práce a minimální délkou praxe 1 rok. V případě kratší praxe je třeba výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka splňujícího kvalifikační požadavky.
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Aktivity zaměřené na zlepšení sociální situace klienta a jeho schopnosti řešit běžné sociální problémy. Jedná se o:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomoc v oblasti sociálně-právní (např. pomoc při vyřizování sociálních dávek, dokladů, přídavků na děti, kontakt s oddělením péče o dítě, pomoc při řešení problémů s bydlením, splátkové kalendáře), – zprostředkování dalších služeb v jiných zařízeních (záruky a reference), – asistenční službu (doprovod klienta), – probační dohled.
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Pro základní práci je vhodná samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m². Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.</p> <p>Pro práci v terénu (přímá pomoc v terénu, návštěva příslušného úřadu, bytu atd.) není třeba zvláštních požadavků.</p>
Popis potřebného materiálu:	Výkon není spojen s žádnými zvláštními požadavky na materiál, kromě běžného kancelářského vybavení.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	–

Kód výkonu:	B36
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovník s kratší délkou praxe nebo s nižším dosaženým vzděláním smí výkony provádět pouze pod dohledem odborného adiktologického pracovníka s požadovanou délkou praxe.
Popis procedury (obsah výkonu):	Zahrnuje jakékoli strukturované programy směřující k aktivnímu zlepšování a kultivaci komunikačních a sociálních dovedností klienta. Má jasně definovaný terapeutický rámec a musí být zajištěna vazba na ostatní terapeutické programy (prostřednictvím zápisu do dokumentace, případně též aktivním informováním ostatních členů týmu o průběhu a výsledcích práce). Výkonem jsou: <ul style="list-style-type: none"> – všechny základní typy klubových aktivit, – volnočasové programy, – edukativní a výchovné programy (vzdělávání).
Vymezení vnějších podmínek:	Jsou dány základními požadavky jednotlivých aktivit. Tyto požadavky však musí být jasně zakotveny v manuálu programu, kde daná aktivita musí být jasně ohraničena a popsána spolu s prostorovými či jinými požadavky na provádění.
Popis potřebného materiálu:	Podle typu aktivity.
Vymezení rozsahu:	60 minut
Poznámka:	–

Kód výkonu:	A37
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník: specialista (lékař).
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Výkon slouží ke zhodnocení tělesného stavu klienta, respektive vyloučení tělesného onemocnění, stanovení klinické diagnózy, nebo stanovení dalšího diagnostického, nebo léčebného postupu.</p> <p>Je složen z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozhovoru(-ů) k získání anamnestických dat, – zhodnocení objektivních údajů, – fyzikálního somatického vyšetření, – syndromologického závěru, – navržení dalšího vyšetřovacího nebo léčebného postupu. <p>Součástí je vyšetření zaměřené na mezidobí, na vývoj symptomatologie, diagnostická a terapeutická rozvaha a terapeutické zásahy.</p> <p>Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace.</p>
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Provádět lze ve zdravotnickém nebo nezdravotnickém zařízení externím zdravotnickým pracovníkem.</p> <p>Minimální podmínky tvoří samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m², s přímým osvětlením a větráním. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Doporučená je lékařská ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami.</p>
Popis potřebného materiálu:	Základní vyšetřovací pomůcky (fonendoskop, tonometr, neurologické kladívko, vyšetřovací lůžko). Vzhledem k tomu, že fyzikální vyšetření vyžaduje doplnění o laboratorní vyšetření, je jednou z podmínek možnost odběru biologického materiálu a spolupráce s laboratoří.
Vymezení rozsahu:	60 minut
Poznámka:	–

2 / 38

Telefonické, písemné a internetové poradenství

Kód výkonu:	B38
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník. V případě poskytování poradenské či jiné podobné péče po telefonu nebo internetu je podmínkou proškolení v terapeuticko-poradenské práci po telefonu a internetu.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkonem je: a) Telefonický rozhovor nebo písemná komunikace prováděná prostřednictvím telefonu, faxu, pošty či internetu za účelem terapeutické intervence zpravidla podpůrné. O rozsahu a způsobu provedení intervence se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci, kontrolu a supervizi. b) Získání nebo předání potřebných informací vedoucích ke kvalifikovanému zajištění následné péče. Může se jednat také o formu získání nebo předání potřebných informací týkajících se osoby klienta (s jeho informovaným souhlasem). O rozsahu a způsobu získávání informace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci a kontrolu.
Vymezení vnějších podmínek:	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Technické vybavení musí odpovídat základním požadavkům na tento typ intervence (tj. např. provoz internetového poradenství a informačního servisu atd.). Provozovatel odpovídá za dodržení základních technických parametrů, které tato práce vyžaduje (dostatečná kapacita připojení atd.).
Popis potřebného materiálu:	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu:	10 minut
Poznámka:	–

Kód výkonu:	B39
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s délkou praxe min. 6 měsíců. Podmínkou je absolvované proškolení v zacházení s biologickým materiálem a dobrá informovanost o relevantních infekčních nemocech (hepatitidy, HIV/AIDS, krví a sexuálně přenosné nemoci). Invazivní zákrok ¹³ (odběr krve) smí provádět pouze zdravotnický pracovník.
Popis procedury (obsah výkonu):	Cílem výkonu je zjištění možnosti výskytu infekčního onemocnění u klienta. Neoddělitelnou součástí testování je předtestové poradenství, zmapování rizikového chování klienta vzhledem k přenosu infekčních onemocnění, předání informací o infekčních nemocech, o průběhu a limitech prováděného testu, odběr biologického materiálu, samotné provedení testu a potestové poradenství, jehož součástí je zajištění konfirmačního testu a potřebné následné lékařské péče v případě pozitivního výsledku, záruky a reference.
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Test smí být proveden výhradně se souhlasem klienta za dodržení všech hygienických norem pro tento způsob práce s biologickým materiálem, včetně zásad bezpečnosti práce a etických norem.</p> <p>Výkon smí být proveden jen v prostorách, které splňují hygienické normy k odběru a nakládání s biologickým materiálem. Zařízení musí mít zajištěnu likvidaci odpadů podle platných hygienických norem.</p> <p>Pokud není vyšetření prováděno v místě odběru (např. orientačním rychlým testem z kapilární krve), musí být zajištěn transport biologického materiálu do příslušné laboratoře.</p>
Popis potřebného materiálu:	Zdravotnický materiál nezbytný k realizaci odběru a provedení testu.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	Zařízení musí mít zpracovaný manuál pro provádění testování, úklidu, dekontaminaci odběrového materiálu, vedení evidence o testování.

¹³ Podrobněji viz Vyhlášku 440/2000 Sb., kterou se stanovují hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a upravují podmínky zákroků, při nichž je porušována integrita kůže.

2 / 40

Úkony potřebné pro zajištění přímé práce s klientem

Kód výkonu:	C40
Požadavek na odbornost:	Nižší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. V případě kratší praxe je třeba výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka.
Popis procedury (obsah výkonu):	Zahrnuje všechny takové aktivity, které nejsou součástí přímé práce s klientem, ale bez jejichž provedení není přímá práce s klientem možná nebo se snižuje pravděpodobnost, že k ní vůbec dojde. Jedná se například o mapování pohybu místní drogové scény, vytváření popisu místní scény za účelem vytipování vhodných míst pro streetwork atd. Podmínkou pro provádění výkonu je popis dané činnosti v manuálu zařízení. Činnost samotná pak musí odpovídat ověřeným a v praxi obecně používaným metodám (např. aktivní forma vyhledávání cílové skupiny v terénu apod.).
Vymezení vnějších podmínek:	Pro práci je vhodná samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Terénní formu práce lze provádět kdekoli, kde je to vhodné a jeví se jako adekvátní pro dosažení cíle.
Popis potřebného materiálu:	Není třeba žádného speciálního vybavení, kromě základních kancelářských věcí, další požadavky odpovídají potřebám pracovníků a technickým možnostem pro tuto aktivitu.
Vymezení rozsahu:	60 minut
Poznámka:	–

2 / 4 1

Vstupní zhodnocení stavu klienta

Kód výkonu:	B41
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. Pracovníci s kratší praxí smí výkon provádět pouze pod dohledem osoby splňující kvalifikační požadavky.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkon zahrnuje proces navázání spolupráce s klientem (který se může uskutečnit jak v podmínkách streetworku, tak v podmínkách jakékoli jiné drogové služby), získání základních anamnestických informací od klienta (případně rodinných příslušníků, partnera atd.), studium dostupné dokumentace, případně jiný způsob shromažďování informací o klientovi a jeho stavu a vyhodnocení těchto informací. V rámci výkonu je mapováno rizikové chování klienta. Součástí práce je zhodnocení celkového stavu klienta se zvážením dalších potřebných vyšetření a případné stanovení terapeutického plánu. Nedílnou součástí výkonu je vyplnění základních údajů do vstupního záznamové archu.
Vymezení vnějších podmínek:	Pro práci je doporučena samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Terénní formu práce lze provádět kdekoli, kde je to vhodné a jeví se jako adekvátní pro dosažení cíle.
Popis potřebného materiálu:	Není třeba specifické materiálové vybavení.
Vymezení rozsahu:	60 minut
Poznámka:	Výkon může být proveden vícekrát (tj. ve více sezeních s klientem za sebou). Celková doba mezi jednotlivými sezeními by neměla překročit hranici tří po sobě jdoucích pracovních dnů.

2 / 42

Výměnný program

Kód výkonu:	C42
Požadavek na odbornost:	Nižší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok. V případě kratší praxe je třeba výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkon zahrnuje vlastní akt výměny injekčního materiálu nebo jeho součást – samostatný výdej čistého nebo příjem použitého injekčního materiálu. Nedílnou součástí výměnného programu je i nabídka standardního vybavení potřebného k bezpečné aplikaci (např. tampony, dezinfekční materiál apod.), včetně poučení o bezpečné likvidaci použitého materiálu. Dále může být podle potřeby vydáván i jiný harm reduction materiál (např. prezervativy, alobal atd.). Součástí výkonu je i mapování rizikového chování klienta. Množství vydaného a přijatého materiálu je evidováno.
Vymezení vnějších podmínek:	Specifický prostor v rámci kontaktního centra vymezený výlučně pro samotný průběh výměnného programu. V rámci terénního programu nejsou definovány další podmínky.
Popis potřebného materiálu:	Injekční materiál. Standardní harm reduction materiál (bavlněné filtry, voda pro injekční aplikaci, dezinfekční alkoholové polštářky, kyselina askorbová, náplast atd.). Jiný harm reduction materiál: alobal, prezervativy, vitaminy či jiný zdravotnický materiál. Pomůcky pro sběr materiálu: mobilní kontejnery, kontejner pro uložení biologického odpadu v KC (větší objemy) atd. Pracovníci jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce vybaveni adekvátními ochrannými pomůckami pro manipulaci s infekčním materiálem (ochranné rukavice, obuv atd.).
Vymezení rozsahu:	5 minut
Poznámka:	Doporučuje se zpracovat zásady bezpečnosti práce při zacházení s potenciálně infekčním materiálem.

2 / 43

Vzdělávací seminář

Kód výkonu:	A43
Požadavek na odbornost:	<p>Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 4 roky.</p> <p>Pracovník s kratší délkou praxe a odborný adiktologický pracovník smí činnost vykonávat pouze pod vedením vyššího odborného adiktologického pracovníka s doporučenou délkou praxe.</p> <p>U obou se navíc předpokládá specializované vzdělání v primární prevenci (specializovaný kurz) v minimálním rozsahu 80 hodin.</p>
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Jednorázová vzdělávací aktivita převážně informačně-vzdělávacího charakteru zaměřená na jedno konkrétní téma (např. formy efektivní primární prevence nebo rizikové a pro- tektivní faktory vzniku závislosti, teorie a praxe projektové činnosti apod.).</p> <p>Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzdělávací lekce (zahrnují např. přednášky, diskuze, řešení modelových situací apod.), – informační servis, – distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Doporučený maximální počet osob ve skupině je 30.</p> <p>Je doporučeno klidné a příjemné prostředí (klubovna, společenská místnost apod.).</p>
Popis potřebného materiálu:	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu:	<p>Jedna jednotka je 45 minut.</p> <p>Doporučený rozsah vzdělávacího semináře je 20 jednotek (např. jednorázový víkendový seminář), min. dvě jednotky.</p>
Poznámka:	V případě zapojení externistů a lektorů na speciální témata nejsou vyžadovány stejné kvalifikační předpoklady. Výběr se řídí potřebami a cíli semináře. Za výběr a kvalitu lektorů a provedení výkonu nese odpovědnost vedoucí semináře.

2 / 4 4

Vzdělávání peer aktivistů

Kód výkonu:	A44
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 2 roky.
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Ucelený vzdělávací program zahrnující teoretickou přípravu a základní informace z oblasti drogové problematiky, případně prohlubování získaných znalostí, předávání aktuálních informací a nácvik praktických dovedností. Náplň a zaměření programu odpovídá potřebám osob, které budou provádět peer program (tzv. peer aktivisté).</p> <p>Peer program (vrstevnický program) spočívá v zapojení předem vyškolených osob stejného věku nebo sociálního statutu do procesu formování postojů a šíření informací o drogách, s cílem posílit protidrogové postoje a normy uvnitř skupiny. Pro peer aktivisty je nezbytné zajištění průběžných konzultací a podpory od vedoucího vzdělávacího programu.</p> <p>Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzdělávací lekce (zahrnují např. přednášky, diskuze, řešení modelových situací apod.), – práce se skupinou, – konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna, telefonní informační servis), – telefonické poradenství, – distribuce informačních materiálů, – odborná stáž.
Vymezení vnějších podmínek:	Vnější podmínky jsou závislé na zvoleném charakteru práce (práce ve školní třídě, v klubovně, v terénu atd.).
Popis potřebného materiálu:	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu:	Jedna jednotka je 45 minut. Program je dlouhodobý a předpokládá se vyhodnocování v delších časových intervalech (např. 20 jednotek/týden atd.).
Poznámka:	Program musí mít zpracován operační manuál.

Kód výkonu:	B45
Požadavek na odbornost:	Odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok a se zvláštním proškolením na tuto činnost. Osoby s kratší praxí mohou výkon provádět pod dohledem odborného adiktologického pracovníka s odpovídající kvalifikací.
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Základní zdravotní ošetření je zákrok provedený v případech onemocnění či poranění bez závislosti na tom, jestli se jednalo o ošetření onemocnění či poranění způsobených injekční aplikací drog (abscesy apod.), včetně neodkladné první pomoci. Dále se za základní zdravotní ošetření považují úkony nahrazující laickou domácí péči (výdej předepsaných léků, aplikace mastí, obklad apod.), realizované podle instrukcí ošetřujícího lékaře (jde o činnosti vztažené ke klientům bez domova).</p> <p>Cílem je ošetřit základní poranění a poskytnout nejnutnější pomoc v kombinaci se snahou přimět klienta, aby využil odbornou pomoc lékaře.</p> <p>O každém zákroku je veden zápis do „knihy zdravotních ošetření“ (nelze nahradit běžnou dokumentací programu).</p>
Vymezení vnějších podmínek:	Pro práci je doporučena minimálně samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce (lůžko atd.). Doporučená je lékařská ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami. Neodkladná první pomoc může být prováděna také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.
Popis potřebného materiálu:	Zdravotnický materiál pro základní zdravotní ošetření: sterilní obvazový materiál, tampony, rouška pro dýchání z úst do úst, náplasti, dezinfekční prostředky, farmaceutické prostředky pro místní aplikaci (roztoky na obklady, masti, zásypy a jiná volně prodejná léčiva, např. oční a nosní kapky, kloktadla), lékařský teploměr apod.
Vymezení rozsahu:	10 minut
Poznámka:	–

2 / 46

Zátěžové programy

Kód výkonu:	C46
Požadavek na odbornost:	Nižší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 1 rok a s proškolením na zvládnání klientů při zátěži.
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Soubor aktivit zaměřených na cílené využívání alternativ trávení volného času, které pro klienty představují dostatečnou zátěž a jsou tak terapeuticky využitelné. Většinou se jedná o vícedenní sportovní a turistické aktivity (cykloturistika, vodáctví atd.). Vedle fyzické zátěže je důležitý také pobyt v nestandardních podmínkách (např. stanování). Podmínkou provedení programu je také způsob jeho zpracování a vyhodnocení s klienty, tj. program musí být součástí širší terapeutické práce a musí být zajištěna návaznost (možnost využít podněty ze zátěžového programu v terapii).</p> <p>Součástí zátěžového programu může být skupinové poradenství a terapie (viz definice výkonu) poskytnuté kvalifikovanou osobou.</p>
Vymezení vnějších podmínek:	<p>Jedná-li se o výkon provedený v zařízení, pak je pro práci vhodná samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m² (v případě většího počtu klientů než 12 větší). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovní odpovídá potřebám práce.</p> <p>Terénní formu zátěžového programu přizpůsobujeme požadavkům a technickým možnostem. Podmínkou je dodržování bezpečnostních předpisů, jež má zařízení pro tyto aktivity písemně zpracované a které jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce.</p>
Popis potřebného materiálu:	Materiální vybavení odpovídá potřebám a požadavkům pro danou aktivitu (tu má zařízení definováno ve svém operačním manuálu, včetně potřebného vybavení). Součástí povinného vybavení je zajištění všech potřebných bezpečnostních pomůcek (např. cyklistické přilby), které jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce a pro provádění podobných aktivit.
Vymezení rozsahu:	<p>1 klient/1 den</p> <p>V případě kratších programů volíme jednotku adekvátní programu.</p>
Poznámka:	–

Kód výkonu:	A47
Požadavek na odbornost:	Vyšší odborný adiktologický pracovník s doporučenou délkou praxe min. 4 roky. Doporučena je spolupráce a konzultace s pracovníky institucí zabývajících se adiktologickým výzkumem.
Popis procedury (obsah výkonu):	<p>Jedná se o komplexní odbornou činnost směřující k popisu potřebnosti dané služby v regionu. V zásadě vychází ze dvou možných situací:</p> <p>a) zdůvodnění potřebnosti určité služby před zahájením činnosti nového zařízení v regionu,</p> <p>b) zhodnocení toho, zda existující služba i nadále odpovídá aktuálním potřebám cílové skupiny a zda (případně jak) se tyto potřeby změnily.</p> <p>Jeho provedení je podmíněno zpracováním potřebné dokumentace a závěrečné zprávy. Ty musí obsahovat zdůvodnění, popis metod získávání, zpracování a analýzy dat, časový plán, rozpočet, popis a interpretaci výsledků, návrh doporučení a způsobu jejich realizace.</p> <p>Výkon zahrnuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analýzu potřeb klientů, – analýzu vzorců užívání drog a rizikového chování uživatelů, – analýzu velikosti skryté scény a jejich potenciálních potřeb, – získávání údajů o místní scéně, – modelování dalšího vývoje služby v závislosti na analýze potřeb.
Vymezení vnějších podmínek:	Rozsah a frekvence provádění výkonu musí být zdůvodněné (tj. musí odpovídat reálné potřebě zařízení a musí být využitelné pro jeho potřeby). Provádění výkonu se řídí základními technickými a etickými pravidly pro provádění výzkumné a monitorovací práce.
Popis potřebného materiálu:	Materiálové zabezpečení je závislé na zvoleném postupu a musí být popsána v dokumentaci. Zodpovědný pracovník nese zodpovědnost za dodržení všech norem a předpisů vztahujících se na práci s daty (ochrana osobních údajů, etické normy, autorský zákon atd.).
Vymezení rozsahu:	8 hodin
Poznámka:	–

SLOVNÍČEK POJMŮ

Certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog	Posouzení a formální uznání, že služba odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti (standardům), externími hodnotiteli a udělení či neudělení certifikátu. Řídí se Standardy odborné způsobilosti, Certifikačním řádem a Metodikou místního šetření ¹⁴ . Systém certifikací byl zahájen 1. 6. 2005.
Cílová skupina	Specifická skupina v populaci (vymezená například věkem, mírou rizika, nepříznivou zdravotní, sociální, právní či jinou situací), na niž se zaměřuje určitý program nebo služba. Cílové skupiny jednotlivých typů drogových služeb jsou definovány ve Standardech odborné způsobilosti.
Drogová služba	Komplex zdravotních, zdravotně-sociálních, sociálních či jiných (právních, pedagogických atd.) intervencí. Jednotlivé typy drogových služeb a jejich definice jsou vymezeny ve Standardech odborné způsobilosti.
Klient	Uživatel drogové služby.
Kontakt	Každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace nebo poradenství včetně skupinového). Viz také první kontakt. Příjem telefonátu není považován za kontakt.
Pracovník	Každá fyzická osoba, která vykonává v zařízení práci na základě pracovní smlouvy. Jde zejména o zaměstnance, dobrovolníky a studenty, kteří v zařízení vykonávají odbornou praxi.
První kontakt	První návštěva klienta v zařízení nezávisle na tom, jaký typ služby klient využije; klientovi byly poskytnuty základní informace o zařízení a o službách, které zařízení nabízí, případně s ním byl vyplněn vstupní záznamový arch.
Standardy odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog (zkráceně Standardy odborné způsobilosti)	Soubor kritérií, která jsou předpokladem záruky kvality drogových služeb. Vymezují personální, procedurální a provozní požadavky pro jednotlivé typy drogových služeb. Jsou součástí systému Certifikací odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog.
Typy (modality) drogových služeb	Jsou zakotveny ve Standardech odborné způsobilosti. Ke konci roku 2005 byly definovány tyto typy drogových služeb: detoxifikace, terénní programy, kontaktní a poradenské služby, ambulantní léčba, stacionární programy, krátkodobá a střednědobá ústavní léčba, rezidenční péče v terapeutických komunitách, ambulantní doléčovací programy, substituční léčba a programy primární prevence.
Vrstevník („peer“)	Osoba v přibližně shodném postavení (podle různého klíče – např. podle věku či socio-ekonomického statutu); bývá nositelem důležitých preventivních informací, které ve vhodné formě předává svému okolí.
Výkon	Časově ohraničená jednotka práce s klientem, jež je specifikována prostřednictvím pěti základních kritérií. Kromě zmíněného (1) časového rozlišení se jedná o (2) popis procedury (co je klientovi poskytováno), (3) popis požadavků na kvalifikaci provádějící osoby, (4) popis minimálních materiálních požadavků a (5) stanovení minimálních požadavků na prostor potřebný k provedení výkonu.

PŘÍLOHA

Porovnání výkonů uvedených v Seznamu a definicích výkonů drogových služeb (dále jen Seznam výkonů) a výkonů vykazovaných v průběžných a závěrečných zprávách o realizaci programu protidrogové politiky – dotační řízení RVKPP (dále jen závěrečné zprávy)

1. Porovnání typů drogových služeb uvedených v Seznamu výkonů se strukturou vykazování drogových služeb v závěrečných zprávách

Typy služeb		
Seznam výkonů	Závěrečné zprávy	
Detoxifikace (ústavní)	–	
Drogové služby ve vězení	–	
Víceúčelové drogové služby (drogové agentury)	–	
Terénní programy	Terénní programy	Tabulka 8
Kontaktní a poradenské služby	Kontaktní centra	
Ambulantní léčba	Ambulantní léčba	Tabulka 13
Stacionární programy	Intenzivní ambulantní léčba	
Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba (5–14 týdnů)	Rezidenční léčba (terapeutické komunity, pobytové programy)	
Rezidenční péče v terapeutických komunitách (6–8 měsíců)		
Ambulantní doléčovací programy	Následná péče	Tabulka 18
Substituční léčba	Substituční léčba	Tabulka 15
Primární drogová prevence	Specifická primární prevence	
	– aktivity v rámci školní docházky,	Tabulka 3
	– mimoškolní aktivity,	Tabulka 4
	– aktivity se skupinami dospělých,	Tabulka 5
– jiné aktivity primární prevence.	Tabulka 6	
–	Terénní preventivní programy a programy harm reduction pro uživatele „tanečních drog“	Tabulka 9

2. Porovnání výkonů uvedených v Seznamu výkonů s výkony vykazovanými v tabulkách závěrečných zpráv
- Výkony uvedené v Seznamu výkonů jsou definovány v časových jednotkách (případně klient/čas), v závěrečných zprávách je často vykazován pouze počet výkonů bez definované délky (např. Hygienický servis, Krizová intervence). V následující tabulce jsou kurzívou v závorce uvedeny jednotky, ve kterých jsou výkony vykazovány.
 - Řada výkonů vykazovaných v závěrečných zprávách zahrnuje dva i více výkonů uvedených v Seznamu výkonů, např. Jednorázová přednáška/seminář, Intervence po telefonu, Rodinná terapie, poradenství. Naopak některé výkony vykazované v závěrečných zprávách jsou společně zahrnuty v jednom výkonu ze Seznamu výkonů (např. První pomoc a Zdravotní ošetření; Sociální práce, Asistenční služba/doprovod a Reference).

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Beseda (45 min.)	Jednorázová přednáška/seminář (počet vyučovacíh hodin – 45 min.)
Interaktivní seminář (45 min.)	
Přednáška (45 min.)	
Vzdělávací seminář (45 min.)	
Individuální poradenství (30 min.)	Individuální poradenství (počet sezení/délka 1 sezení)
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům (30 min.)	Individuální terapie, poradenství (počet sezení/délka 1 sezení)
Individuální psychoterapie (30 min.)	
Socioterapie (60 min.)	
Dlouhodobý/komplexní program primární prevence – min. 2 roky (45 min.)	Cyklus přednášek/seminářů realizovaný v časovém období 1 roku, 2 let nebo 3 a více let (počet vyučovacíh hodin – 45 min.)
Hygienický servis (20 min.)	Hygienický servis (počet využití sprchy, pračky)
Chráněná práce/podporované zaměstnání (1 osoba/hod.)	Chráněné dílny (počet osob)
Intervence v prostředí zábavy (10 min.)	Počet poradenských intervencí uživatelům tanečních drog
Komponovaný preventivní program (45 min.)	Komponovaný program (počet vyučovacíh hodin – 45 min.)
Kontaktní práce (10 min. v kontaktní místnosti, 5 min. terén)	Kontaktní místnost (počet návštěv) Celkový počet kontaktů (včetně terénu)
Krizová intervence (30 min.)	Krizová intervence (počet)
Krizová intervence po telefonu a internetu (10 min.)	Intervence po telefonu (počet) Poradenské telefonáty (počet)
Telefonické, písemné a internetové poradenství (10 min.)	
Kvalitativní analýza tablet syntetických drog (20 min.)	Počet provedených kvalitativních testů tablet
Orientační test z moči (20 min.)	Testy na přítomnost drog (počet) Těhotenské testy (počet)

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Potravinový servis (20 min.)	Potravinový servis (počet)
Práce s rodinou (podvýkon rodinné poradenství) (30 min.)	Rodinná terapie, poradenství (počet sezení/délka 1 sezení)
Rodinná terapie (nikoli rodinné poradenství) (120 min.)	
Pracovní terapie (1 osoba/hod.)	Pracovní terapie (počet bloků/délka 1 bloku)
Program včasné intervence (45 min.)	Program včasné intervence (počet vyučovacích hodin – 45 min.)
Skupinová psychoterapie (120 min.)	Skupinové poradenství (počet skupin/délka 1 skupiny) Skupinová terapie/poradenství (počet skupin/délka 1 skupiny)
Skupinová terapie a poradenství (120 min.)	
Skupiny pro rodiče a blízké klientovi (120 min.)	Rodičovská skupina (počet skupin/délka 1 skupiny)
Sociální práce (30 min.)	Sociální práce (počet) Asistenční služba/doprovod (počet) Reference do KC, léčby, programů substituce (počet)
Testování infekčních nemocí (45 min.)	Testy HIV, VHC a jiné (počet)
Výměnný program (5 min.)	Počet výměn ve výměnném programu Vydané injekční jehly (ks)
Vzdělávání peer aktivistů (45 min.)	Program založený na principu vrstevnického přístupu (počet vyučovacích hodin – 45 min.)
Základní zdravotní ošetření (20 min.)	Zdravotní ošetření (počet) První pomoc (počet)
Edukativní program (45 min.)	–
Informační servis (5 min.)	–
Jiné odborné vyšetření (30 min.)	–
Korespondenční práce (20 min.)	–
Odběry biologického materiálu (10 min.)	–
Program primární prevence pro rizikové skupiny (45 min.)	–
Psychiatrické vyšetření (60 min.)	–
Psychologické vyšetření (60 min.)	–
Rekvalifikace (1 osoba/hod.)	–
Sekundární výměnný program (30 min.)	–
Somatické vyšetření (60 min.)	–
Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem (60 min.)	–

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Vstupní zhodnocení stavu klienta (60 min.)	–
Zátěžové programy (1 osoba/den)	–
Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby (1 pracovník/den)	–
–	Chráněné bydlení (počet osob)
–	Zážitkový program – rozvoj sociálních dovedností (počet vyučovacích hodin – 45 min.)

Programy primární prevence

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Beseda	Jednorázová přednáška/seminář
Interaktivní seminář	
Přednáška	
Vzdělávací seminář	
Dlouhodobý/komplexní program primární prevence (min. 2 roky)	Cyklus přednášek/seminářů realizovaný v časovém období 1 roku, 2 let nebo 3 a více let
Komponovaný preventivní program	Komponovaný program
Program včasné intervence	Program včasné intervence
Vzdělávání peer aktivistů	Program založený na principu vrstevnického přístupu
Edukativní program	–
Individuální poradenství	–
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	–
Informační servis	–
Program primární prevence pro rizikové skupiny	–
Telefonické, písemné a internetové poradenství	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby	–
–	Zážitkový program – rozvoj sociálních dovedností

Terénní programy (+ terénní preventivní programy a programy harm reduction určené uživatelům „tanečních drog“)

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Individuální poradenství	Individuální poradenství
Intervence v prostředí zábavy	Počet poradenských intervencí uživatelům tanečních drog
Kontaktní práce	Kontaktní místnost (počet návštěv) Celkový počet kontaktů (zahrnuje terén i místnost)
Krizová intervence	Krizová intervence
Kvalitativní analýza tablet syntetických drog	Počet provedených kvalitativních testů tablet
Orientační test z moči	Těhotenské testy
Potravinový servis	Potravinový servis
Sociální práce	Asistenční služba Reference do KC, léčby, programů substituce
Testování infekčních nemocí	Testy HIV, VHC a jiné
parVýměnný program	Počet výměn ve výměnném programu Vydané injekční jehly (ks)
Základní zdravotní ošetření	Zdravotní ošetření První pomoc
Informační servis	–
Krizová intervence po telefonu a internetu	–
00dběry biologického materiálu	–
Sekundární výměnný program	–
Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby	–
–	Poradenské telefonáty

Kontaktní a poradenské služby (+ terénní preventivní programy a programy harm reduction určené uživatelům „tanečních drog“)

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony) (nízkoprahové programy: terénní programy, KC, terénní preventivní programy a programy harm reduction určené uživatelům „tanečních drog“)
Individuální poradenství	Individuální poradenství
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	
Hygienický servis	Hygienický servis
Intervence v prostředí zábavy	Počet poradenských intervencí uživatelům tanečních drog
Kontaktní práce	Kontaktní místnost (počet návštěv) Celkový počet kontaktů (včetně terénu)
Krizová intervence	Krizová intervence
Krizová intervence po telefonu a internetu	Poradenské telefonáty
Telefonické, písemné a internetové poradenství	
Kvalitativní analýza tablet syntetických drog	Počet provedených kvalitativních testů tablet
Orientační test z moči	Těhotenské testy
Potravinový servis	Potravinový servis
Skupinová terapie a poradenství	Skupinové poradenství
Skupiny pro rodiče a blízké klientovi	
Sociální práce	Asistenční služba Reference do KC, léčby, programů substituce
Testování infekčních nemocí	Testy HIV, VHC a jiné
Výměnný program	Počet výměn ve výměnném programu Vydané injekční jehly (ks)
Základní zdravotní ošetření	Zdravotní ošetření První pomoc
Chráněná práce/podporované zaměstnání	–
Informační servis	–
Jiné odborné vyšetření (i v terénu)	–
Odběry biologického materiálu	–
Práce s rodinou	–
Psychiatrické vyšetření	–
Psychologické vyšetření	–

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony) (nízkoprahové programy: terénní programy, KC, terénní preventivní programy a programy harm reduction určené uživatelům „tanečních drog“)
Sekundární výměnný program	–
Socioterapie	–
Somatické vyšetření	–
Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby	–

Ambulantní léčba/stacionární programy

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Individuální poradenství	Individuální terapie, poradenství
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	
Individuální psychoterapie	
Socioterapie	
Chráněná práce/podporované zaměstnání	Chráněné dílny
Krizová intervence	Krizová intervence
Krizová intervence po telefonu a internetu	Intervence po telefonu
Telefonické, písemné a internetové poradenství	
Orientační test z moči	Testy na přítomnost drog Těhotenské testy
Práce s rodinou (rodinné poradenství)	Rodinná terapie, poradenství
Rodinná terapie (nikoli rodinné poradenství)	
Pracovní terapie	Pracovní terapie
Skupinová psychoterapie	Skupinová terapie, poradenství
Skupinová terapie a poradenství	
Skupiny pro rodiče a blízké klientovi	Rodičovská skupina
Sociální práce	Sociální práce Asistenční služba/doprovod
Testování infekčních nemocí	Testy HIV, VHC a jiné
Informační servis	–

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Jiné odborné vyšetření	–
Korespondenční práce	–
Odběry biologického materiálu	–
Program včasné intervence	–
Psychiatrické vyšetření	–
Psychologické vyšetření	–
Somatické vyšetření	–
Úkony potřebné pro zajištění práce s klientem	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Základní zdravotní ošetření	–
Zátěžové programy	–
Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby	–
–	Chráněné bydlení

Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Individuální poradenství	Individuální terapie, poradenství
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	
Individuální psychoterapie	
Socioterapie	
Krizová intervence	Krizová intervence
Krizová intervence po telefonu a internetu	Intervence po telefonu
Telefonické, písemné a internetové poradenství	
Orientační test z moči	Testy na přítomnost drog Těhotenské testy
Práce s rodinou (rodinné poradenství)	Rodinná terapie, poradenství
Rodinná terapie (nikoli rodinné poradenství)	
Pracovní terapie	Pracovní terapie
Skupinová psychoterapie	Skupinová terapie, poradenství
Skupinová terapie a poradenství	
Skupiny pro rodiče a blízké klientovi	Rodičovská skupina

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Sociální práce	Sociální práce Asistenční služba/doprovod
Testování infekčních nemocí	Testy HIV, VHC a jiné
Informační servis	–
Jiné odborné vyšetření	–
Odběry biologického materiálu	–
Psychiatrické vyšetření	–
Psychologické vyšetření	–
Somatické vyšetření	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Zátěžové programy	–
Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby	–
–	Chráněné bydlení
–	Chráněné dílny

Rezidenční péče v terapeutických komunitách

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Individuální poradenství	Individuální terapie, poradenství
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	
Individuální psychoterapie	
Socioterapie	
Krizová intervence	Krizová intervence
Krizová intervence po telefonu a internetu	Intervence po telefonu
Telefonické, písemné a internetové poradenství	
Chráněná práce/podporované zaměstnání	Chráněné dílny
Orientační test z moči	Testy na přítomnost drog
Práce s rodinou (rodinné poradenství)	Rodinná terapie, poradenství
Rodinná terapie (nikoli rodinné poradenství)	
Pracovní terapie	Pracovní terapie
Skupinová psychoterapie	Skupinová terapie, poradenství
Skupinová terapie a poradenství	

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Skupiny pro rodiče a blízké klientovi	Rodičovská skupina
Sociální práce	Sociální práce Asistenční služba/doprovod
Testování infekčních nemocí	Testy HIV, VHC a jiné
Jiné odborné vyšetření	–
Odběry biologického materiálu	–
Psychiatrické vyšetření	–
Psychologické vyšetření	–
Rekvalifikace	–
Somatické vyšetření	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Zátěžové programy	–
Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby	–
–	Chráněné bydlení

Substituční léčba

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Individuální poradenství	Individuální terapie, poradenství
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	
Individuální psychoterapie	
Socioterapie	
Krizová intervence	Krizová intervence
Krizová intervence po telefonu a internetu	Intervence po telefonu
Telefonické, písemné a internetové poradenství	
Orientační test z moči	Testy na přítomnost drog Těhotenské testy
Práce s rodinou (rodinné poradenství)	Rodinná terapie, poradenství
Rodinná terapie (nikoli rodinné poradenství)	
Pracovní terapie	Pracovní terapie
Skupinová psychoterapie	Skupinová terapie, poradenství
Skupinová terapie a poradenství	

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Skupiny pro rodiče a blízké klientovi	Rodičovská skupina
Sociální práce	Sociální práce Asistenční služba/doprovod
Testování infekčních nemocí	Testy HIV, VHC a jiné
Informační servis	–
Jiné odborné vyšetření	–
Odběry biologického materiálu	–
Psychiatrické vyšetření	–
Psychologické vyšetření	–
Somatické vyšetření	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Základní zdravotní ošetření	–
Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby	–

Ambulantní doléčovací programy

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Individuální poradenství	Individuální terapie, poradenství
Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	
Individuální psychoterapie	
Socioterapie	
Chráněná práce/podporované zaměstnání	Chráněné dílny
Krizová intervence	Krizová intervence
Krizová intervence po telefonu a internetu	Intervence po telefonu
Telefonické, písemné a internetové poradenství	
Orientační test z moči	Testy na přítomnost drog Těhotenské testy
Práce s rodinou (rodinné poradenství)	Rodinná terapie, poradenství
Rodinná terapie (nikoli rodinné poradenství)	
Pracovní terapie	Pracovní terapie
Skupinová psychoterapie	Skupinová terapie, poradenství
Skupinová terapie a poradenství	

Seznam výkonů	Závěrečné zprávy (vykazované výkony)
Skupiny pro rodiče a blízké klientovi	Rodičovská skupina
Sociální práce	Sociální práce Asistenční služba/doprovod
Testování infekčních nemocí	Testy HIV, VHC a jiné
Informační servis	–
Jiné odborné vyšetření	–
Korespondenční práce	–
Odběry biologického materiálu	–
Psychiatrické vyšetření	–
Psychologické vyšetření	–
Rekvalifikace	–
Somatické vyšetření	–
Vstupní zhodnocení stavu klienta	–
Zátěžové programy	–
Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby	–
–	Chráněné bydlení

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Beránková, A., Macek, V., Radimecký, J., Sklenář, V., Šťastná, L. Zaostřeno na drogy 1: Certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog. Praha: Úřad vlády ČR, 2004.
- Metodické opatření č. 9 MZ ČR. Věstník MZ ČR 1998; částka 7, červen.
- Miovský, M., Springer, A. Phare Twinning project: Drug Policy. Závěrečná zpráva č. III/4 za pracovní skupinu *Akreditace* (Component 3). Praha: MPK, 2003.
- Standardy kvality sociálních služeb. Praha: MPSV, 2002.
- Usnesení Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky ze dne 30. října 2003 č. 3, Systém certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek – Certifikační standardy odborné způsobilosti, Certifikační řád, Metodika místního šetření. Praha: Sekretariát RVKPP, 2003.
- Usnesení Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky ze dne 30. září 2005 č. 4, Standardy odborné způsobilosti programů primární prevence. Praha: Sekretariát RVKPP, 2005.
- Usnesení vlády České republiky ze dne 4. června 2003 č. 549 k závěrům Projektu PHARE Twinning 2000 Posílení národní protidrogové politiky. Praha: Úřad vlády ČR, 2003.
- Usnesení vlády České republiky ze dne 16. března 2005 č. 300 k tezí změn ve financování protidrogové politiky. Praha: Úřad vlády ČR, 2005.

Seznam a definice výkonů drogových služeb

Kolektiv autorů

© Vydal/ Úřad vlády České republiky, 2006

1. vydání

Redakčně uzavřeno 30. 4. 2006

Design Missing-Element

Sazba Vladimír Vašek

ISBN 80-86734-81-1

SEZNAM A DEFINICE VÝKONŮ DROGOVÝCH SLUŽEB

■ Publikace obsahuje seznam a popis výkonů, které jsou v současnosti poskytovány jednotlivými drogovými službami v České republice, společně s definovanými minimálními požadavky na provádění těchto výkonů. Cílem publikace je především podnít odbornou diskuzi na téma standardizace výkonů v drogových službách a jejich výkaznictví.

■ Publikaci čtenářům předkládá Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, které je pracovištěm Úřadu vlády České republiky, ve své ediční řadě Metodika. Na přípravě publikace se podíleli i další pracovníci Sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky – oddělení koordinace a financování. Plné znění této publikace, dříve vydané publikace a informace o připravovaných publikacích najdete na webové stránce www.drogy-info.cz v sekci Publikace. Distribuci zajišťuje vydavatel.

ISBN 80-86734-81-1

neprodejné